

บันทึก

เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.๒๕๒๒ (เจ้าของรถซึ่งแจ้ง
การไม่ใช้รถก่อนถึงกำหนดเสียภาษีประจำปีครั้งต่อไป มีสิทธิได้รับคืนภาษี
ดังกล่าวที่เสียไปก่อนถึงกำหนดเสียภาษีประจำปี ตามมาตรา ๓๔ หรือไม่)

กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๖๑๐.๐๓/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๓๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า นายสุรโชติ สุวรรณทัต เจ้าของรถยนต์ได้เสียภาษีรถยนต์เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๒๘ วันครบกำหนดภาษีวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๙ ต่อมาได้ต่อภาษีเมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๙ โดยมีวันสิ้นอายุครั้งสุดท้ายวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๓๐ และต่อมาเมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๙ นายสุรโชติฯ ได้ยื่นเรื่องราวขอแจ้งหยุดการใช้รถเนื่องจากเครื่องยนต์ชำรุด และได้ยื่นคำร้องขอเงินค่าภาษีคืน ในเรื่องนี้กรมตำรวจได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ในประเด็นการขอเงินค่าภาษีคืนมีความเห็นเป็น ๒ นัย คือ

นัยแรก เห็นว่าควรนำพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๓๒^๑วรรคสอง มาใช้บังคับ เพราะถือว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครองได้เสียภาษีประจำปีแล้วแม้จะได้มีการแจ้งหยุดการใช้รถก่อนวันครบกำหนดชำระภาษีในปีต่อไปตามพระราชบัญญัติรถยนต์มาตรา ๓๔^๒ก็ไม่มีสิทธิเรียกภาษีคืน

นัยที่สอง เห็นว่าในการชำระภาษีรถประจำปีนั้น กฎหมายบัญญัติบังคับให้เจ้าของรถเสียภาษีส่วงหน้าคราวละหนึ่งปี ถ้ามิได้เสียภายในเวลาที่กำหนด เจ้าของรถนั้นจะต้องชำระเงินเพิ่มอีกร้อยละสิบของจำนวนภาษีที่ค้างชำระ ตามนัยพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ มาตรา ๓๒^๑วรรคสอง กล่าวคือเมื่อได้ชำระภาษีส่วงหน้าไปแล้ว แม้ในปีนั้นเจ้าของรถจะไม่ใช้รถก็ตาม เจ้าของรถก็ไม่มีสิทธิจะได้รับคืนภาษีตามนัยพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ มาตรา ๓๒^๑วรรคสาม การที่กฎหมายบัญญัติห้ามมิให้เจ้าของรถมีสิทธิรับคืนภาษีที่ได้ชำระไปแล้วดังนี้ จุดประสงค์ก็เพื่อที่จะป้องกันมิให้เจ้าของรถอ้างว่าได้ใช้รถแล้วขอเรียกภาษีคืน แต่ในกรณีที่เจ้าของรถซึ่งมีหน้าที่ต้องเสียภาษี และได้เสียภาษีไปก่อนแล้วก่อนที่จะได้มีการใช้รถ ถ้าไม่ประสงค์จะใช้รถและได้แจ้งการ

^๑มาตรา ๓๒ เจ้าของรถมีหน้าที่เสียภาษีประจำปี

ภาษีประจำปีให้เสียล่วงหน้าคราวละหนึ่งปี ถ้ามิได้เสียภายในเวลาที่กำหนดให้เจ้าของรถนั้นชำระเงินเพิ่มอีกร้อยละสิบของจำนวนภาษีที่ค้างชำระ

รถใดที่เสียภาษีประจำปีสำหรับปีใด แม้ในปีนั้นจะไม่ได้ใช้ เจ้าของรถก็ไม่มีสิทธิได้รับคืนภาษี ถ้าเปลี่ยนเจ้าของรถในปีใด เจ้าของใหม่ไม่ต้องเสียภาษีประจำปีสำหรับรถนั้นในปีนั้นอีก

^๒มาตรา ๓๔ รถใดที่จดทะเบียนแล้ว แม้จะไม่ได้ใช้ก็ต้องเสียภาษีประจำปีตามมาตรา ๒๙ หรือมาตรา ๓๑ แล้วแต่กรณี และมาตรา ๓๒ เว้นแต่เจ้าของรถจะแจ้งการไม่ใช้ต่อนายทะเบียนก่อนถึงกำหนดเสียภาษีประจำปีครั้งต่อไป ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

^๓โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

ไม่ใช้รถต่อนายทะเบียนก่อนถึงกำหนดเสียภาษีประจำปีครั้งต่อไป เจ้าของรถย่อมไม่ต้องเสียภาษีรถประจำปีนั้นตามนัยพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ มาตรา ๓๔ “เมื่อเจ้าของรถไม่ต้องเสียภาษีรถประจำปีที่ยังไม่มีการใช้รถ และได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ มาตรา ๓๔ แล้ว เจ้าของรถย่อมมีสิทธิได้รับคืนภาษีนั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว เห็นว่าเป็นกรณีการตีความในปัญหาข้อกฎหมายที่สำคัญต่อการปฏิบัติราชการและมีผลกระทบต่อประชาชนผู้เสียภาษี จึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาได้วินิจฉัยปัญหาดังกล่าวเพื่อให้ได้ข้อยุติที่ถูกต้องสำหรับถือปฏิบัติต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวประกอบกับรับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมตำรวจ) แล้วมีความเห็นว่า กรณีตามปัญหาที่หารือมานี้ มาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งเป็นบทยกเว้นมาตรา ๒๙ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ ได้บัญญัติยกเว้นภาษีให้แก่เจ้าของรถซึ่งได้แจ้งการไม่ใช้รถนั้นต่อนายทะเบียนก่อนถึงกำหนดเสียภาษีประจำปีครั้งต่อไป เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า เจ้าของรถได้ยื่นเรื่องราวแจ้งการไม่ใช้รถก่อนถึงกำหนดเสียภาษีประจำปีครั้งต่อไปแล้ว เจ้าของรถรายนี้จึงได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีประจำปีครั้งต่อไปตามมาตรา ๓๔ และเมื่อปรากฏว่า เจ้าของรถรายนี้ได้เสียภาษีประจำปีครั้งต่อไปล่วงหน้าไปแล้วก่อนถึงกำหนดเสียภาษีประจำปี เจ้าของรถรายนี้จึงมีสิทธิได้รับภาษีประจำปีที่ยื่นล่วงหน้าไปแล้วนั้นคืน เพราะได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีประจำปีตามมาตรา ๓๔

๔โปรดดูเชิงอรรถที่ (๒)

๕โปรดดูเชิงอรรถที่ (๒)

๖มาตรา ๒๙ ภาษีประจำปีสำหรับรถมีอัตราตามที่กำหนดไว้ท้ายพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่

(๑) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคนที่ยึดทะเบียนมาแล้วห้าปีนับแต่ปีที่จดทะเบียนครั้งแรก ให้ได้รับการลดหย่อนภาษีประจำปีในปีต่อ ๆ ไปในอัตราร้อยละ ดังต่อไปนี้

ปีที่หก	ร้อยละสิบ
ปีที่เจ็ด	ร้อยละยี่สิบ
ปีที่แปด	ร้อยละสามสิบ
ปีที่เก้า	ร้อยละสี่สิบ
ปีที่สิบและปีต่อ ๆ ไป	ร้อยละห้าสิบ

(๒) รถซึ่งใช้ล้ออย่างอื่นนอกจากยางกลวง ให้เก็บภาษีเพิ่มขึ้นจากอัตราที่กำหนดไว้อีกกึ่งหนึ่ง

๗มาตรา ๓๑ ในกรณีที่เห็นเป็นการสมควร ให้รัฐมนตรีมีอำนาจลดภาษีประจำปีสำหรับรถในเขตท้องที่ใดหรือในกรณีใดลงจากอัตราที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๙ ได้

การลดตามวรรคหนึ่ง ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

๘โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

๙โปรดดูเชิงอรรถที่ (๒)

(ลงชื่อ) อมร จันทรมบูรณ์
(นายอมร จันทรมบูรณ์)
เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ตุลาคม ๒๕๓๐